WIESBADENO LIETUVIŲ

BALSAS

Išeina kasdien, be šventad. Redaguoja Redako.Kolegija. Leidžia "Giedra", Permitted by DP Camp Direction UNRRA

Nr.26/82/.II metai. 1946.II.2. Šeštadienis Kaina 50 pf. Kitur 60 pf.

DIEVUI, TĖVYNEI, ARTIMUI

Jaunimas visais laikais esti judriausia tautos dalis. Jaunimas yra ir toji tautos dalia, į kurią vyresnioji karta, dažnai jau nusivylusi savo jėgomis, sudėda visas ateities viltis. - Kikite, pamėginkite, gal jums pavyks tai, kas mums nepavyko.

Tačiau jaunimas ir be to visados veržiasi priekin, atspariausiai laikėsi prieš visas okupacijas, prieš bet kokią priespartą. Tik peržvelkime lietuvių laisvės kovas ir pamatysime, kiek daug ten jaunimo prisidėta. Savanoriškai, be jokio raginimo. Pradedant nepriklausomybės kovomis, baigiant 1941-44 metais, visur matome, jaunimą bedirbantį. Atsimename kiekvienas rusų iššūdytus ar ištremtus mokinius, atsimenamo juos iš Marijampolės ir kitų Lietuvos kampų vežamus į KZ, atsimenamo juos Lietuvos miškuose bopartizanaujant. Ne tik pirmosios rusų ir vokiečių okupacijų metu - štai ir šiandieną, kaip visi gerai žinome, ir kas taip pat Londone ir kitur nėra nepažįstama, sveikiausias Lietuvos jaunimas yra priverstas miškuose slapstytis, šunio ėalią kęsti savo paties tėvynėje. Tačiau jų gysloso tekąs laisvas kraujas, sutvirtintas čvieją dešimtmečių nepriklausomo gyvenimo, duoda jiems tvirtumo kovai ir teisybė eis su jais.

Tukstančiai Lietuvos jaunimo yra atsidūrę ir čia, vakarų Europoje. Ir ką? Daugelį vietų jie vieni pirmųjų ėmėsi organizuojamojo darbo, visur jaučiama jų gyva dvasia. Nekalbant jau apie studentus, kurių daugelis, dėl įsitraukimo į bendruomeninį darbą, net apie studijas neturi kada pagalvoti, bet ir mokinelivija ar šiaip nestudijuojantis jaunimas rodo gyvą veiklą. Bene ryškiausiai tai atsispindi sportininkų ir skautų judėjime. Skautų, kurie garbingai tęsia Lietuvos skautų tradicijas. Juo labiau, kad jie yra pripažinti Tarptautinio Skautų Biuro, kaip Lietuvos skautų reprezentantai, į ką, be abejo, reikia skirti labai daug dėmesio, kadangi ir N.Lietuvos vyriausybė skautuė visokeriopai rėmė. Skautybė - tai vieni iš tų nedaugelio vartų, per kuriuos mes galime sklaisti kitų tautų tarpe simpatijas Lietuvai ir lietuviams. Lietuvos skautų Vokietijoje vadovybė, atrodo, į tai žiūri rimtai, kaš aiškiai matoma iš gyvos jų veiklos. Nors nuo Lietuvos skautų viešo pasirodymo Vokietijoje praėjo vos pora mėnesių, šiandieną jau matome didžiulį jų tinklą, nusidriekusį nuo Šveicarijos pasienio ligi pat šiauriausio Flensburgo. Jie, vadovaudamiesi savo šūkiu - Dievui, Tėvynei, Artimui - giedra nuotaika ir jaunatvišku entuziazmu /nežiūrint to, kad jų eilėse dirba ir daug iš vyresniosios kartos/, suburia aplink savę visą atovyklinį jaunimą ligi pačių jauniausiųjų, nedaug jam pakrikti ir sugėsti, kas yra taip lengva nūdienėse sąlygose. Ir jų darbų vaisiai yra aiškiai matomi ir neužginčijami. Juo labiau, kad skautybė savo pagrindė neturi jokių siaurų grupinių ar politinių siekimų. Ji ėra visų tautų, tarptautinė jaunimo organizacija, savo vyriausiu tikslu pasirinkusi žmoniškumą. Tą žmoniškumą, kurio paskutiniu laiku tautos taip dažnai pasigenda.

Ir šiandieną, matydami Wiesbadene suvažiavusius skautų vadus, matydami jų triusą ir čičėjančias skautų eilės, mes galime tik džiaugtis ir linkėti dar didesnio Lietuvos skautų suklestėjimo, buėėti lietuviškojo jaunimo sargyboje. S.Galv.

TAIP AR NE-TURI PASISAKYTI SAUGUMO TARYBA

Vakaryksčio Saugumo Tarybos posėdžio regalima laikyti eiliniu posėdžiu. Mat, jame, kaip rašo "Daily Herald", D.Britanijos užsienių reikalų ministeris Bevinas pasakė savo ugningiausią kalbą, kokias jis yra kada pasakęs. Iš radijo pranešimų aiškėja, kad vienai savo kalbos vietai paryškinti jis ir kumščiu trinktelėjęs. Be to, Bevinas, kaip iki šiol ne visai įprasta kaltinamiesiems, pareikalavo nekompromisinio Saugumo Tarybos sprendimo: į Sovietų Sąjungos iškeltą D.Britanijai skundą, kuriame tvirtinama, kad D.Britanijos karinių dalinių buvimas Graikijoje grasąs taikai, Bevinas pareikalavo aiškaus atsakymo: taip ar ne. Jeigu Saugumo Taryba randa, kad taip, tai D.Britanija imsis atitinkamų žygių tam grėsimui pašalinti, jeigu ne, tai skundas turi būti pripažintas netoisingu. Debatai buvo pradėti sovietų viceko misaro Višinskio kalba, kurioje jis reikalavo greito ir besąlyginio britų dalinių atitraukimo iš Graikijos, motyvuodamas tuo, kad britų dalinių buvimo karui pasibaigus nebegalima pateisinti kelių apsauga ir kad tų dalinių buvimas pridengiąs baltojo teroro siautėjimą Graikijoje. Čia Višinskis pateikė daugybę porodymų, kokias žiaurybes esą patyrę, jo aptarimu, demokratiniai gluoksniai. Po jo kalbėjo britų užsienių reikalų ministeris Bevinas. Jau pat pradėjęs jis paroiškė, kad Višinskio pavaizduotoji padėtis Graikijoje nevedanti prie iščavos, kad britų daliniai turėtų būti atitraukti iš ten, o priešingai - į Čia reikėtų pasiųsti jų daugiau. Ne britų dalinių, kurių ten atsiradimas išgelbėjęs Graikiją nuo pilietinio karo, ten buvimas, bet Maskvos propaganda prieš D.Britaniją, visų kraštų bolševikų partijų panaudojimas tai propagandai esąs tikrasis pavojus pasaulio taikai. - Kas yra akstinas tam? - klausia Bevinas. Ir viską tai daroma, lyg nebūtų draugiškumo tarp D.Britanijos ir Sovietų Sąjungos. Bevinas toliau priminė, kad su britų politika Graikijoje Stalinas buvo jau anksčiau sutikęs ir Jaltoje tą pritarimą pakartojęs. Tik Potsdame sovietai pradėję daryti prieikaištus ir kyla atsvorai už britų čomėjimasi Lenkijos, Bulgarijos ir Rumunijos klausimais. Jis taip pat priminė, kad Sovietų Sąjunga buvo kviesta busimų Graikijos rinkimų priežiūroje dalyvauti, bet atsisakė. O kad negausių britų dalinių buvimu Graikija, kuri turėtų menkutę armiją, prieš kurią galėtų atsistoti moderni Bulgarijos 100.000, Jugoslavijos 300.000 armija ir dar Bulgarijoje stovinti sovietų armija, kad šioji Graikija galėtų grąsinti savo kaimynams, tokius tvirtirimus Bevinas pavadino nesąmone. D.Britanija Graikijoje nepadarė ir taip, kaip kad Sovietų Sąjunga padarė Rumunijoje ir Bulgarijoje, jie nepastatė mažumos vyriausybės ir demokratijai leidžia kurtis iš apačios, o ne primeta iš viršaus. Atmetęs sovietų prieikaištus, Bevinas pareikalavo aiškaus Saugumo Tarybos sprendimo, nepalikdamas vietos kompromisui. Po Graikijos atstovo pareiškimo, kad britų dalinių buvimas yra būtinas, debatai buvo pertraukti iki pirmadienio.

ATĖNAI. Graikijos saugumo ministeris Višinskio panaudotus parodymus apie Graikijoje įvykdytas žiaurybes pavadino pramanytomis. Nieko panašaus nesą įvykę.

MASKVA. Vakar iš Maskvos paskelbtame atsišaukime į rinkikus raginama balsuoti už komunistų ir nepartinių kandidatų blėką, nes tik šis blėkas suatgrinsiąs iki aukščiausio laipsnio Sovietų Sąjungos giryba.

VAŠINGTONAS. Lenkų ambasadoriaus Amerikai Oscar Lange, ryšium su Byrnes pareiškimu dėl politinių nužudymų Lenkijoje, pasakė, kad apie 1.200 nužudytųjų esą aukos lenkų reakcionierių, kurie esą generolo Anderso agentai. Viena šio veikimo bazė esanti Coburgo, amerikiečių zonoje.

ROMA. Vatikano oficiozas "Osservatore "Romano" rašo, kad Ukrainoje yra persekiojami katalikai ir kad Maskvos radijas varo antireliginę propagandą.

-Važiuojantieji į Dillingeną, Augsburga ir Tuebingeną prašomi užeiti į "V.L.Balso" Redakciją.

LD 266
1946, Nr.28

LAIKRAŠČIAI JAUNIMUI

Iki šiol mūsų spaudoje jautėsi viena didelė spraga - neturėjome nė vieno laikraščio jaunimui. Dabar, atrodo, ši spraga išnyko - Detmolde išėjo pora laikraščių - žurnalų jaunimui. Vienas jų - "Skautų Aidas" - yra skiriamas skautams. Pirmame numeryje duodama iš R.B.Powell auklėjamųjų raštų, žaidimų, skautams reikalingos informacijos ir kt. Kitas - "Saulutė", redaguojamas A.Giedriaus, skiriamas įvairaus amžiaus vaikams, panašiai kaip Lietuvoje ėjusi "Saulutė". Pirmame numeryje randame pasakų, eilėraščių, galvosūkių. Abu žurnaliukai gausiai iliustruoti. Netrukus pasirodys ir trečias jaunimui skirtas žurnalas - "Žiburėlis", redaguojamas to paties redaktoriaus, kaip ir Lietuvoje.

ĮVAIRIOS IR POLITINĖS ŽINIOS

BUKAREŠTAS. Maskvos pranešimu, Bukarešte nužudytas sovietų pulkininkas Nekrasovič, sąjungininkų kontrolinės komisijos narys. Į jo automobilį buvo įmestos keturios rankinės granatos. Sovietų pasiuntinys Bukarešte pranešė, kad fašistiniai elementai yra įvykdę jau keletą atentatų prieš sovietų kurius.

LONDONAS. Šiandien UNO pilnaties posėdyje generalinis sekretorius Trygve Lie iškilmingai perėmė savo pareigas. Prisiekdamas pareiškė, kad jis šias pareigas atlieks sąžiningai ir nepasiduos kurio nors autoriteto, šalia UNO, įtakai.

Vakar vakare UNO pilnaties posėdis priėmė britų pasiūlytą rezoliuciją, kurioje valstybės, esančios UNRRA nariai, raginamos laiku įmokėti savo įnašus į UNRRA. Valstybės, kurios dar nėra UNRRA nariais, raginamos į ją įstoti.

PARYŽIUS. Prancūzų konstituantinio susirinkimo pirmininku Gouino vietoje išrinktas socialistas Vincentas Auriol, buvęs de Gaulle kabinete valstybės ministeris.

NURNBERGAS. Prancūzijos kaltinimo atstovas baigė skaityti kaltinamąjį aktą nacių vadų byloje. Jis reikalavo visus kaltinamuosius pripažinti kaltais. Ypač griežtai apkaltinti Goeringas, Keitelis ir Jodlis, kaip nacių pragaištingų darbų vykdytojai.

HAVANA. Į Kubą atvyksta Churchillis. Čia jis sveičiuosis apie savaitę.

ANGLŲ LAIKRAŠČIAI APIE LIETUVĄ

"Catholic Herald" gruodžio 21 d. numeryje plačiai rašo apie padėtį Lietuvoje. Informacija gauta iš vieno Lietuvos partizano, kuris neseniai atvyko į Londoną. Laikraštis rašo, kad Lietuvoje esą labai daug partizanų, kurie yra gerai organizuoti ir ginkluoti, o jų eiles papildo sovietų dezertyrai. Partizanų daliniai nuolat naikina sovietų kariuomenę: neseniai Marijampolėje partizanai atėmė grupę sovietų tankų, jų įgulos paimdami į nelaisvę. Visa Lietuva, o ypatingai didelė teritorijos dalis, esą išilgai dabartinę sovietų vakarinę sieną, yra apimti civilinio karo pasvaistės. Raudonosios armijos karių dauguma, kuri pirmą kartą pamatė kitokias negu Rusijoje gyvenimo sąlygas, kelia neramumus. Didelius nuostolius patyrusi bažnyčia. Daug kunigų areštuojama ir dingsta be pėdsakų. Skardupių parapijoje vienas kunigas buvo areštuotas, o kitas pasodintas į kalėjimą už tai, kad buvo įtarta, jog bažnyčioje yra įrengtas radijas. Mokyklos dalinai yra uždarytos, o kurios ir veikia, tai labai pakeistom programom.

- GAILESTINGOSIOS SESERYS, norinčios dirbti DP ligoninėje, nežiūrint, ar jos turi diplomą ar ne, yra kviečiamos atvykti pirmadienį 9 val. į 33 kambarį UNRRAoje.

- Rytoj 16 val. vaikų darželio salėje šaukiamas susirinkimas tų motinų, kurių vaikai lanko darželį.

- Rastas parkeris, atsiimti gimnazijoje.

PASAKA APIE MĖNULĮ

J.M-S

Pasižiūrėk į mėnulį - kai jam grežu ten sukėsi! Bet ne visada mėnulis vaikščiojo po tuos puikius žvaigždynus. Kai jis buvo jaunas ir nedidelis, jis buvo mažas mėnulinukas ir turėjo dangų Dievo avis ganyti. Ganė mėnulis jas, varinėjosi iš pievos į pievą ir čiūdavo čiūdele patenkintas. Patiko mėnuliui avis ganyti. Ir būtų viską gyvenimą jas ganęs, jeigu nebūtų aušrinė susižavėjęs. Aušrinė buvo gražiausia iš visų žvaigždžių ir Dievas jai leido laisvai po dangų vaikščioti. Pamatė ją kartą mėnulis avis beganydamas, čiūdele bečiūdodamas ir jam ji taip labai patiko, kad jis nebežiūrėjo į avis, tik iškėlęs galvą vaikščiojo, vis į Aušrinę žiūrėjo.

Ir pasisiūlė mėnulis Aušrinei už vyrą.

- Gerai, - sakė Aušrinė. - Bet pirmiau atnešk man veidrodį, kad aš galėčiau savo plaukus susišukuoti.

Ir ėmė mėnulis veidrodžio ieškoti. Paliko jis Dievo avis pievoje besiganyti, o pats vaikščiojo po dangų ir žiūrėjo. Žiūrėjo jis į upes, žiūrėjo jis į ežerus, grožėjosi savo veidu. Žiūrėjo jis į šaltinius ir į jūras, o avys visiškai iš galvos ištėjo mėnuliui.

Sužinojo jis visus vandenis - visas jūras, ežerus, upes ir šaltinius - ir nešė juos Aušrinei. Ši žiūri - Šv.Petras užmigęs ir visos avys pro vartus iš dangaus išbėgę! Nusigando mėnulis, visi vandenys jam iškrito, ir praėjo jis aveles gaudyti. Vaikė, gaudė mėnulis jas po plačią padangę, ir šiandieną tebegaudo, o kai nuvargsta, žiūri į savo išbyrėjusius veidrodžius. Ir mes jo veidą matome spindint žemės vandenyse.

SENELIS IR ANŪKAI /iš brolių Grimų pasakų/

Senas kartą senas senelis. Jis buvo aklas ir kurčias, o jo keliai drebėjo iš senatvės. Kaip jis sėdėdavo prie stalo ir vos nulaikydamas šaukštą sriubą sriubą, jis ledėtė ją ant staltiesės, o iš burnos krito gleivėti kąsniai. Sūnus su savo žmona biaurėjosi tuo ir jie savo seną senelį pasodino už krosnies kertėje. Ten jam padėdavo sriubą moliniame dubenėlyje ir senelis niekuomet nebūdavo sotus. Jis žiūrėjo nuliūdęs į stalą ir jo akys buvo ašrėgnos. Ir kartą savo drebančiom rankom nenulaikė dubenėlio ir išmetė jį žemėn. Dubenėlis sudužo. Jaunoji moteris barėsi, bet jis nieko nesakė, tik sunkiai žniokštė. Tada jį nupirko už porą telerių medinį dubenėlį, iš kurio senelis turėjo valgyti. Kai jie taip sėdėjo, keturių metų anūkas kalė ant grindų lorteles.

- Ką tu čia daraisi? - klausė tėvas.

- Aš dirbu goželę, - atsakė vaikas, - iš kurios turės mano motina ir tėvas valgyti, kai aš būsiu didelis.

Žiūrėjo vyras ir žmona valandėlę į kits kitą ir ėmė verkti. Atvedė jie tuojaus senelį prie stalo ir leido jam visada kartu valgyti. Taip patinko nesakė, jei jis kartais šiek tiek ir išlaistydavo.

TRŽNY

Čia žiemužė
šposus krečia-
plika žemė,
pliki medžiai.

Netaip buvo
tėviškėlėj -
ne, netaip bus
grįžus vėliai.

Balto sniegė
ligi kelių -
tai valužė!
Tai valelė!

VAGYTIS